

2015 m. birželio 30 d., Vilnius

SOCIALINĖS PASLAUGOS 2014 M.

2014 m. pagalbos į namus ir socialinės globos asmens namuose paslaugos buvo suteiktos 18,1 tūkst. žmonių, arba 11,8 proc. daugiau nei 2013 m., praneša Lietuvos statistikos departamentas.

Kaip ir ankstesniais metais, dauguma (77,4 proc.) socialinių paslaugų asmens namuose gavėjų buvo pensinio amžiaus asmenys, maždaug penktadalis (21,7 proc.) – darbingo amžiaus asmenys su negalia, 0,9 procento – vaikai su negalia. Palyginti su 2013 m., socialines paslaugas į namus gavusių pensinio amžiaus asmenų skaičius padidėjo 4,4 proc., darbingo amžiaus neįgaliųjų – 49,4 proc., vaikų su negalia – 10,5 proc. 128 pensinio amžiaus ir (ar) neįgalūs žmonės 2014 m. gavo pagalbos pinigus ir patys pasirūpino socialinių paslaugų teikimu namuose. Palyginti su 2013 m., šios išmokos gavėjų sumažėjo 12,9 proc.

2014 m. dienos centruose lankėsi 20,3 tūkst. senyvo (pensinio) amžiaus žmonių, arba 3 proc. daugiau nei 2013 m. Darbingo amžiaus lankytojų su negalia padaugėjo 10,9 proc. ir buvo 14,3 tūkst. Dienos centrus lankė ir įvairias socialines paslaugas juose gavo, kaip ir 2013 m., 2,4 tūkst. vaikų su negalia.

2014 m. tėvų globos neteko 1,9 tūkst. vaikų. Beveik pusė (46,9 proc.) šių vaikų buvo perduoti šeimų (asmenų) globai, kiti apgyvendinti vaikų globos įstaigose ir šeimynose. Pernai kūdikių, vaikų globos namuose ir globos grupėse buvo apgyvendinta 1,2 tūkst. vaikų, maždaug du trečdaliai jų ten pateko iš savo šeimos. 2014 m. pabaigoje šiose įstaigose buvo 3,4 tūkst. vaikų ir jaunuolių, vyresnių nei 18 metų amžiaus, arba 7,1 proc. mažiau nei 2013 m. Palyginti su 2013 m., šeimynų skaičius padidėjo 8,3 proc., globotinių jose – 6,1 proc. Iš viso 52 šeimynose gyveno 453 vaikai.

Pernai Lietuvos piliečiai įvaikino 88 vaikus – 19 vaikų mažiau nei 2013 m. Užsienio piliečiai įvaikino 78 vaikus, arba 2 vaikais mažiau. Kaip ir 2013 m., 28 vaikus įvaikino vaiko biologinių tėvų sutuoktiniai.

2014 m. pabaigoje 4 socialinės globos namuose vaikams ir jaunimui su negalia gyveno 0,6 tūkst., o 29 specialiosiose mokyklose bei specialiojo ugdymo centruose – 1,1 tūkst. vaikų ir jaunuolių su negalia. Palyginti su 2013 m., gyventojų skaičius socialinės globos namuose sumažėjo 3 proc., specialiosiose mokyklose bei specialiojo ugdymo centruose – 11,9 proc.

2014 m. pabaigoje savivaldybių vaiko teisių apsaugos tarnybų (skyrių) socialinės rizikos šeimų, auginančių vaikus, apskaitoje buvo įrašyta 9,9 tūkst. socialinės rizikos šeimų, kuriose augo 19,7 tūkst. vaikų. Palyginti su 2013 m., tokių šeimų skaičius sumažėjo 0,3 tūkst., jose augančių vaikų – 1 tūkst.

2014 m. pabaigoje šalyje veikė 41 globos įstaiga suaugusiems neįgaliesiems ir 108 globos įstaigos seniems žmonėms, jose gyveno atitinkamai 6,1 tūkst. ir 4,8 tūkst. žmonių. 2014 m. pradėjo veikti 7 naujos tokios globos įstaigos, turinčios 197 vietas, ir vieni savarankiško gyvenimo namai su 10 vietų seniems žmonėms ir suaugusiems neįgaliesiems. Per metus globos namuose seniems žmonėms apsigyveno 1,3 tūkst. asmenų, arba 9,4 proc. daugiau nei 2013 m. Daugiau nei pusė (52,8 proc.) asmenų į globos namus atvyko iš savo arba giminių namų. 20 savarankiško gyvenimo namų seniems žmonėms ir suaugusiems neįgaliesiems gyveno 0,4 tūkst. gyventojų, arba 10,5 proc. mažiau nei 2013 m.

2014 m. pabaigoje veikė 25 nakvynės namai, kuriuose, kaip ir 2013 m., gyveno 2,6 tūkst. žmonių, iš jų 37,5 proc. nakvynės namuose gyveno ilgiau nei 6 mėn. Be to, vidutiniškai 89 žmonėms kasdien buvo suteikiamas laikinas prieglobstis vienai nakčiai.

Krizių centruose ir laikinojo apgyvendinimo įstaigose motinoms ir vaikams pernai buvo apgyvendinta 2,4 tūkst. žmonių, arba 0,2 tūkst. daugiau nei 2013 m. Dar 5,8 tūkst. asmenų šiose įstaigose buvo suteiktos socialinės paslaugos (psichologo pagalba, konsultacijos ir pan.) neapgyvendinant.

Psichologinės ir socialinės reabilitacijos centruose 2014 m. buvo apgyvendinta 0,8 tūkst. asmenų, sergančių priklausomybės ligomis, tai 18 proc. daugiau nei 2013 m.

Sąvokos

Socialinės paslaugos – paslaugos, kuriomis suteikiama pagalba asmeniui (šeimai), dėl amžiaus, neįgalumo, socialinių problemų iš dalies ar visiškai neturinčiam, neįgijusiam arba praradusiam gebėjimus ar galimybes savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimoms) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime.

Socialinių paslaugų gavėjai – įvairių socialinių grupių ir amžiaus asmenys, kuriems pagal socialinių darbuotojų įvertinimą reikalingos socialinės paslaugos, kuriomis būtų padedama asmeniui (šeimai) ugdyti ar stiprinti gebėjimus ir galimybes savarankiškai spręsti savo socialines problemas, palaikyti socialinius ryšius su visuomene bei įveikti socialinę atskirtį.

Daugiau informacijos šia tema rasite [Rodiklių duomenų bazėje](#) ir Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos [interneto svetainėje](#).

Kontaktinė informacija:

Loreta Rakutienė
Socialinės apsaugos ir sveikatos statistikos skyriaus vyriausioji specialistė
Tel. (8 5) 236 4754
El. p. loreta.rakutiene@stat.gov.lt
osp.stat.gov.lt

© Lietuvos statistikos departamentas

Naudojant Lietuvos statistikos departamento duomenis, būtina nurodyti šaltinį.

1 lentelė. Socialinių paslaugų asmens namuose gavėjai

	2013	2014	2014 m., palyginti su 2013 m., padidėjimas, sumažėjimas (-), proc.
Pagalbą į namus ir socialinę globą asmens namuose gavę asmenys	16 179	18 083	11,8
senyvo (pensinio) amžiaus	13 399	13 989	4,4
darbingo amžiaus su negalia	2 627	3 925	49,4
vaikai su negalia	153	169	10,5
Pagalbos pinigų gavėjai	147	128	-12,9
senyvo (pensinio) amžiaus	123	112	-8,9
darbingo amžiaus su negalia	24	16	-33,3
Socialinių įgūdžių ugdymą ir palaikymą asmens namuose gavusios šeimos ir vaikai			
socialinės rizikos šeimos	6 818	6 057	-11,2
vaikai iš socialinės rizikos šeimų	15 970	14 789	-7,4

2 lentelė. Bendrųjų socialinių paslaugų¹ gavėjai

Tūkstančiais

Paslaugos rūšis	2013	2014
Maitinimo organizavimas (nemokamas maitinimas, aprūpinimas maisto produktais)	70,7	60,3
Aprūpinimas būtiniaisiais daiktais (drabužiais, avalyne)	8,9	7,8
Asmens higienos (pirties) paslaugos	27,4	24,6
Transporto organizavimo paslaugos	11,1	11,0

3 lentelė. Dienos centrų lankytojai

Tūkstančiais

	2013	2014
Senyvo (pensinio) amžiaus asmenys	19,7	20,3
Darbingo amžiaus asmenys su negalia	12,9	14,3
Vaikai su negalia	2,4	2,4
Vaikai iš socialinės rizikos šeimų	8,7	10,6

4 lentelė. Socialinės rizikos šeimos Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenys
Metų pabaigoje, tūkstančiais

	2013	2014
Šeimų skaičius	10,2	9,9
jose vaikų	20,7	19,7

5 lentelė. Vaikai, netekę tėvų globos

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenys

	2013	2014
Per metus netekę tėvų globos vaikai	2 112	1 871
iš jų iki 7 metų amžiaus	956	859
Nukreipta šeimų (asmenų) globai	834	878

¹ Iš savivaldybių biudžetų finansuojamos paslaugos.

6 lentelė. Įvaikinti vaikai

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenys

	2013	2014
Įvaikinti tėvų globos netekę vaikai	187	166
iš jų įvaikino:		
Lietuvos piliečiai	107	88
užsienio piliečiai	80	78
Vaiko biologinio tėvo sutuoktinės ar biologinės motinos sutuoktinio įvaikinti vaikai	28	28

7 lentelė. Vaikų globos įstaigos ir šeimynos

Metų pabaigoje

	2013	2014	2014 m., palyginti su 2013 m., padidėjimas, sumažėjimas (-), proc.
Kūdikių namai	5	5	0,0
juose kūdikių	305	297	-2,6
Specialiosios mokyklos ir specialiojo ugdymo centrai ¹	30	29	-3,3
juose gyveno vaikų	1 247	1 099	-11,9
Socialinės globos namai vaikams ir jaunimui su negalia	4	4	0,0
juose vaikų	666	646	-3,0
Socializacijos centrai	6	6	0,0
juose vaikų	156	171	9,6
Valstybės vaikų globos namai	7	7	0,0
juose vaikų	374	359	-4,0
Savivaldybių vaikų globos namai	56	55	-1,8
juose vaikų	2 437	2 206	-9,5
Visuomeninių organizacijų, parapijų ir privatūs vaikų globos namai	18	19	5,6
juose vaikų	565	561	-0,7
Šeimynos	48	52	8,3
jose globotinių	427	453	6,1
Globos grupės ikimokyklinio ugdymo įstaigose	3	3	0,0
jose vaikų	21	17	-19,0

8 lentelė. Vietų skaičius vaikų globos įstaigose

Metų pabaigoje

	2013	2014
Kūdikių namuose	345	350
Socialinės globos namuose vaikams ir jaunimui su negalia	672	647
Vaikų globos namuose	3 827	3 357
valstybės globos namuose	414	359
savivaldybių globos namuose	2 791	2 376
visuomeninių organizacijų, parapijų ir privačiuose globos namuose	622	622

¹ Įskaitytos įstaigos, kurios vykdė vaiko globą (rūpybą) ar teikė socialines paslaugas su apgyvendinimu.

9 lentelė. Vaikai pagal atvykimo į globos įstaigas ir šeimynas aplinkybes

	2013	2014
Atvyko vaikų	1 488	1 222
iš jų iš:		
tėvų	1 079	840
ligoninės	195	184
laikinosios globos (rūpybos) šeimoje, šeimynoje	75	81
nuolatinės globos (rūpybos) šeimoje, šeimynoje	76	65
įvaikintųjų	13	6
kitur	50	46

Be specialiųjų mokyklų, specialiojo ugdymo centrų ir socializacijos centrų.

10 lentelė. Vaikai pagal išvykimo iš globos įstaigų ir šeimynų priežastis

	2013	2014
Išvyko vaikų	1 724	1 495
iš jų:		
sugrįžo pas tėvus	927	754
sulaukė pilnametystės ir dėl kitų priežasčių	370	353
paimti laikinajai globai (rūpybai) šeimoje, šeimynoje	140	154
buvo įvaikinti	137	114
paimti nuolatinei globai (rūpybai) šeimoje, šeimynoje	111	95
išvyko mokytis, dirbti	39	25

Be specialiųjų mokyklų, specialiojo ugdymo centrų ir socializacijos centrų.

11 lentelė. Darbuotojai vaikų globos įstaigose

Metų pabaigoje

	Iš viso		iš jų					
			socialiniai darbuotojai		socialinio darbuotojo padėjėjai		socialiniai pedagogai, socialinio pedagogo padėjėjai	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Kūdikų namuose	482	492	7	8	7	11	3	7
Socialinės globos namuose vaikams ir jaunimui su negalia	676	657	115	113	242	233	10	5
Vaikų globos namuose	2 715	2 874	683	672	804	971	225	192
valstybės globos namuose	348	393	95	87	119	132	12	8
savivaldybių globos namuose	2 003	2 066	480	451	573	708	203	166
visuomeninių organizacijų, parapijų ir privačiuose globos namuose	364	415	108	134	112	131	10	10

12 lentelė. Globos įstaigos ir savarankiško gyvenimo namai seniems žmonėms ir suaugusiems neįgaliesiems

Metų pabaigoje

	2013	2014	2014 m., palyginti su 2013 m., padidėjimas, sumažėjimas (-), proc.
Globos įstaigos seniems žmonėms	102	108	5,9
jose gyventojų	4 665	4 829	3,5
valstybės globos įstaigos	2	2	0,0
jose gyventojų	114	104	-8,8
savivaldybių globos įstaigos	50	51	2,0
jose gyventojų	2 543	2 429	-4,5
visuomeninių organizacijų, parapijų ir privačios globos įstaigos	48	53	10,4
jose gyventojų	1 624	1 879	15,7
kitos globos įstaigos ¹	2	2	0,0
jose gyventojų	384	417	8,6
Globos įstaigos suaugusiems neįgaliesiems	39	41	5,1
jose gyventojų	6 052	6 055	0,0
Savarankiško gyvenimo namai ²	21	20	-4,8
juose gyventojų	449	402	-10,5

13 lentelė. Asmenys pagal atvykimo į globos įstaigas ir savarankiško gyvenimo namus aplinkybes

	2013	2014
Asmenys, atvykę į globos įstaigas seniems žmonėms	1 172	1 282
iš jų atvyko iš:		
savų, giminių ar globėjų namų	650	677
ligoninės	503	530
kitur	19	75
Asmenys, atvykę į globos įstaigas suaugusiems neįgaliesiems	421	471
iš jų atvyko iš:		
savų, giminių ar globėjų namų	268	250
ligoninės	141	213
kitur	12	8
Asmenys, atvykę į savarankiško gyvenimo namus	113	81
iš jų atvyko iš:		
savų, giminių ar globėjų namų	88	67
ligoninės	12	8
kitur	13	6

¹ 2013–2014 m.: Gerontologijos ir reabilitacijos centro socialinės globos padalinys ir senelių globos namai „Senevita“.

² Įstaigos, kuriose asmenys (šeimos) gyvena namų aplinkoje ir kur jiems sudaromos sąlygos savarankiškai tvarkytis savo asmeninį gyvenimą, iš dalies padedant socialiniam darbuotojui.

14 lentelė. Vieniši žmonės, gyvenantys globos įstaigose ir savarankiško gyvenimo namuose seniems žmonėms ir suaugusiems neįgaliesiems

Metų pabaigoje

	2013	2014
Globos įstaigose seniems žmonėms	1 342	1 063
Globos įstaigose suaugusiems neįgaliesiems	2 109	1 810
Savarankiško gyvenimo namuose	131	75

15 lentelė. Vietų skaičius globos įstaigose ir savarankiško gyvenimo namuose seniems žmonėms ir suaugusiems neįgaliesiems

Metų pabaigoje

	2013	2014
Globos įstaigose seniems žmonėms	4 947	5 158
valstybės globos įstaigose	125	125
savivaldybių globos įstaigose	2 693	2 612
visuomeninių organizacijų, parapijų ir privačiose globos įstaigose	1 741	1 998
kitose globos įstaigose	388	423
Globos įstaigose suaugusiems neįgaliesiems	6 116	6 124
Savarankiško gyvenimo namuose	518	467

16 lentelė. Darbuotojai globos įstaigose ir savarankiško gyvenimo namuose seniems žmonėms ir suaugusiems neįgaliesiems

Metų pabaigoje

	Iš viso		iš jų			
			socialiniai darbuotojai		socialinio darbuotojo padėjėjai	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Globos įstaigose seniems žmonėms	2 955	3 209	257	315	663	733
iš jų dirbantys visą darbo dieną	2 418	2 524	214	249	580	606
Globos įstaigose suaugusiems neįgaliesiems	3 297	3 359	341	342	1 309	1 253
iš jų dirbantys visą darbo dieną	3 036	3 122	333	335	1 248	1 183
Savarankiško gyvenimo namuose	228	219	38	33	88	85
iš jų dirbantys visą darbo dieną	163	136	31	26	62	49

17 lentelė. Nakvynės namai

Metų pabaigoje

	2013	2014	2014 m., palyginti su 2013 m., padidėjimas, sumažėjimas (–), proc.
Nakvynės namai ¹	25	25	0,0
Vietos	1 349	1 235	–8,5
Per metus gyveno žmonių, iš viso	2 601	2 601	0,0
vyrų	2 054	1 982	–3,5
moterų	547	619	13,2
Laikinojo prieglobsčio vietos	382	369	–3,4

¹ Įskaitant socialinių paslaugų įstaigų padalinius, kurie teikė laikinojo apnakvindinimo paslaugas.

18 lentelė. Gyventojai pagal apgyvendinimo nakvynės namuose trukmę ir priežastis 2014 m.

	Iš viso		iš visų gyventojų pagal apgyvendinimo trukmę, mėn.			
	iš viso	iš jų moterys	iki 1 / iš jų iki 3 parų	1–3	4–6	ilgiau nei 6
Gyveno žmonių	2 601	619	641/332	576	408	976
iš jų:						
neturintys būsto	2 278	540	541/276	276	351	901
grįžę iš laisvės atėmimo vietų	161	11	43/21	47	25	46
patyrę smurtą šeimoje	48	41	15/-	14	11	8
atvykę iš socialinės bei psichologinės reabilitacijos įstaigų	17	2	1/-	6	6	4
našlaičiai, neturintys būsto	27	5	1/-	7	8	11
nukentėję nuo prekybos žmonėmis ir priverstinės prostitucijos aukos	2	1	2/-	-	-	-
prieglobstį gavę užsieniečiai	1	-	1/-	-	-	-
nukentėję nuo stichinių nelaimių	5	2	1/1	-	-	4
grįžę ar deportuoti iš užsienio šalių	17	2	3/1	5	7	2
apgyvendinti dėl kitų priežasčių	45	15	33/33	12	-	-

19 lentelė. Asmenys¹, gavę socialines paslaugas laikinojo apgyvendinimo įstaigose

	Iš viso		iš jų su apgyvendinimu	
	2013	2014	2013	2014
Krizių centruose ir laikinojo apgyvendinimo įstaigose motinoms ir vaikams	5 040	8 244	2 179	2 410
vyrai	1 139	2 812	601	735
moterys	3 901	5 432	1 578	1 675
Psichologinės ir socialinės reabilitacijos centruose (asmenims, sergantiems priklausomybės ligomis)	777	1023	666	786
vyrai	618	757	542	630
moterys	159	266	124	156

¹ Įskaitant vaikus.